

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	16 oktober 2025
Voorstelnummer	D887805
Datum raadsvoorstel	29 juli 2025
Portefeuillehouder(s)	M. Wieseahn
Commissie	Algemene Raadscommissie
Datum commissie	9 oktober 2025
Soort agendering	besluitvorming
Agendapunt	
Team	DenS - Beleid
Opsteller	Maud Eriks
Datum B&W besluit	9 september 2025
Bijlagen:	

Onderwerp : Startfoto Aanpak Bewegen, Sport en Spelen gemeente Bergen

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

1. De startfoto Bewegen, Sport en Spelen vast te stellen en op basis van de startfoto de volgende aanbevelingen over te nemen:
 - a. Bereik met het huidige sport en beweegaanbod meer inactieve inwoners, in het verhogen van de deelname van deze groep ligt een sleutelrol voor de buurtsportcoaches en het sociaal team.
 - b. Optimaliseer de afstemming tussen vraag en aanbod van sportaccommodaties door het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan (IHP) sport.
 - c. Stel een in de gehele gemeente geldend tarievenbeleid op voor gemeentelijke sportaccommodaties.
 - d. Intensiveer en structureer de communicatie en samenwerking met sport- en beweegaanbieders.
2. Het college de opdracht te geven om de aanbevelingen verder uit te werken.

Geheimhouding

Geheimhouding ☐ Ja ☒ Nee

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

In het raadsbrede akkoord heeft uw raad uitgesproken dat sport en vitaliteit – met bijzondere aandacht voor jeugd – een speerpunt vormen. Op 30 januari 2025 heeft uw raad ons college opdracht gegeven om een analyse van de huidige stand van zaken op het gebied van bewegen, sport en spelen in de gemeente Bergen uit te voeren. Deze analyse is uitgewerkt in de vorm van een zogenoemde startfoto – een integrale momentopname van het huidige aanbod, de betrokken partijen en de beschikbare voorzieningen. De startfoto geeft richting aan vervolgstappen voor beleid en uitvoering.

De startfoto bevat een integrale analyse van het huidige aanbod op Bewegen, Sport en Spelen en vormt de basis voor eventuele vervolgstappen in beleid en uitvoering.

In de analyse is onderscheid gemaakt tussen:

- Software: het bestaande beleid en sportaanbod, waaronder het Integraal Beleidskader Sociaal Domein, het Gebiedsplan Bergen en het Lokaal Sportakkoord II.
- Orgware: de uitvoerende organisaties, met een centrale rol voor de buurtsportcoaches.
- Hardware: het aanbod aan binnen- en buitensportaccommodaties en de mate van benutting daarvan.

Daarnaast is een uitgebreide inventarisatie opgenomen van het sport- en beweegaanbod. Op verzoek van uw raad is dit inclusief het aanbod voor kwetsbare doelgroepen.

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

Wet- en regelgeving

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende wet- en regelgeving

- Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026.
- Sportakkoord II Sport Versterkt 2023-2026.

Lokaal beleid en bestuurlijk doelen

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende dossiers

- Integraal beleidskader Sociaal Domein 'iedereen doet mee' 2023-2027.
- Lokaal Sportakkoord II, Sport Versterkt Bergen!
- Gebiedsplan Sociale Basis gemeente Bergen 2025.
- Gebiedsanalyse en focus verstevigen sociale basis 2026-2027.
- Speelruimteplan Gemeente Bergen 2024-2033.
- Integraal plan van aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord 2023-2026 Gemeente Bergen.
- Omgevingsvisie Gemeente Bergen.

Eerdere besluitvorming door de raad

Dit voorstel is een uitwerking van de opdracht, gegeven door uw raad op 30 januari 2025, om een analyse van de huidige stand van zaken op het gebied van bewegen, sport en spelen in de gemeente Bergen uit te voeren.

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

Uit de startfoto blijkt dat sport en bewegen al stevig is verankerd in het beleid binnen het sociaal domein. De beweegcijfers laten zien dat inwoners van de gemeente Bergen gemiddeld meer bewegen dan landelijk het geval is. Tegelijkertijd vraagt de doelgroep 65-

plussers extra aandacht, omdat deze groep inwoners de komende jaren significant zal toenemen. Uit de startfoto blijkt dat de gemeente over een breed aanbod van sport- en beweegaanbieders beschikt dat goed aansluit bij de behoeften van verschillende doelgroepen. Met de nog in te voeren inwonerspaspas die financiële voordelen biedt, het Jeugdfonds Sport en Cultuur, de subsidieregeling Sport en de nieuwe subsidieregeling Sociale Basis zijn er voldoende financiële mogelijkheden voor inwoners met een smalle beurs om mee te doen aan sport en bewegen.

Binnen het fysieke domein ontbreekt echter nog specifiek sportaccommodatiebeleid. Dit betekent dat er geen duidelijke kaders zijn voor het beheer, de tarifiering, de bezetting, het multifunctioneel gebruik en de toegankelijkheid van binnen- en buitensportaccommodaties. Tot slot is in beeld gekomen dat het verenigingsleven onder druk staat door een tekort aan kader en vrijwilligers.

Op basis van de analyse in de startfoto zijn de volgende vier aanbevelingen geformuleerd:

1. Verhoog het bereik en de deelname van inactieve inwoners, met een sleutelrol voor de buurtsportcoaches en het sociaal team.
2. Optimaliseer de afstemming tussen vraag en aanbod van sportaccommodaties door het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan (IHP) sport.
3. Stel een in de gehele gemeente geldend tarievenbeleid op voor de gemeentelijke sportaccommodaties.
4. Intensiveer en structureer de communicatie en samenwerking met sport- en beweegaanbieders. Door het wegvallen van de Sportraad wordt dit opgevangen binnen de bestaande structuren.

Het advies aan uw raad is om geen uitgebreide nieuwe aanpak voor Bewegen, Sport en Spelen op te stellen, maar om deze vier concrete aanbevelingen over te nemen en ons college opdracht te geven deze aanbevelingen uit te werken in een plan van aanpak per aanbeveling.

Als uw raad positief besluit op het verder uitwerken van de voorgestelde aanbevelingen worden deze als plustaak opgenomen in het jaarcontract met Werkorganisatie BUCH voor 2026, waarbij planning en fasering binnen het geheel van afspraken voor het jaar 2026 nader worden uitgewerkt.

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Ons college heeft overwogen om direct een volledige en uitgewerkte aanpak te ontwikkelen. Dit was uitgewerkt in de startnotitie aanpak Bewegen, Sport en Spelen en begin dit jaar aan uw raad gepresenteerd. Dit alternatief is echter niet gekozen, omdat uw raad op 30 januari 2025 heeft uitgesproken eerst een analyse van de huidige stand van zaken op het gebied van bewegen, sport en spelen in de gemeente Bergen te willen laten uitvoeren. Op basis van deze analyse over eventuele vervolgstappen, inclusief beleidsvoorstellen te besluiten.

Ons college kiest er daarom voor om de vier aanbevelingen uit de startfoto – zoals opgenomen in het raadsvoorstel – gezamenlijk ter besluitvorming aan uw raad voor te leggen. De uitvoering van deze aanbevelingen wordt vervolgens, indien uw raad daartoe besluit, verder uitgewerkt en wordt toegevoegd als plustaak in het jaarcontract met Werkorganisatie de BUCH van 2026.

Mocht uw raad een andere koers wensen (bijvoorbeeld het opstellen van een volledige beleidsaanpak in plaats van het opvolgen van de vier aanbevelingen), dan kan dit uiteraard alsnog worden besproken en meegenomen in de verdere beleidsvorming.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

Het betreft een startfoto specifiek voor de gemeente Bergen. Op het gebied van efficiënt ruimtegebruik door verenigingen, verduurzaming en energiekosten voor accommodaties kan de verbinding worden gezocht met de gemeenten Castricum, Uitgeest en Heiloo.

RISICO'S

Financiële en capaciteit consequenties

De uitwerking van de vier aanbevelingen vraagt om inzet van extra capaciteit en aanvullende middelen, bijvoorbeeld voor het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan (IHP) sport. De uitvoering van de aanbevelingen vraagt domein overstijgende inzet van meerdere afdelingen (o.a. sociaal domein, BOR en vastgoed).

Risico: Het besluit om de vier aanbevelingen verder uit te werken vraagt om inzet van capaciteit en mogelijk aanvullende middelen binnen de organisatie. Op dit moment is nog niet volledig inzichtelijk hoeveel inzet dit precies zal vergen. Daarmee bestaat het risico dat de benodigde capaciteit niet of slechts beperkt beschikbaar is, waardoor de uitwerking vertraging kan oplopen. Dit wordt nader geconcretiseerd bij de verdere uitwerking en opnieuw teruggelegd bij uw raad.

Beheersmaatregel: Deze risico's worden bij de verdere uitwerking nader geconcretiseerd. Eventuele aanvullende inzet of middelen worden, indien noodzakelijk, separaat ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd.

FINANCIËN

Een deel van de werkzaamheden, die voortkomen uit de vier aanbevelingen uit de startfoto, kunnen worden uitgevoerd binnen de basistaken en een deel niet.

Indien uw raad besluit tot het verder uitwerken van de aanbevelingen, wordt daarbij een concreet financieel overzicht opgesteld en wordt deze apart ter besluitvorming voorgelegd.

DUURZAAMHEID

Duurzaamheid is een belangrijk uitgangspunt bij de mogelijke (door)ontwikkeling van accommodaties en openbare ruimte en wordt meegenomen indien uw raad besluit een integraal huisvestingsplan (IHP) sportaccommodaties op te laten stellen.

PARTICIPATIE

In samenspraak met het participatie loket is het stappenplan doorlopen en een participatieproces afgesproken. Tijdens het opstellen van de startfoto heeft er externe participatie plaatsgevonden. De buurtsportcoaches vanuit Holland Sport B.V. en Sport-Z zijn intensief betrokken bij het opstellen van de startfoto. Via de buurtsportcoaches is er een beweegscan uitgezet bij de sportaanbieder (sportverenigingen en commerciële sportaanbieders). Via de beweegscan is er inzicht gekregen in de problemen die er spelen bij de sportaanbieders. Tijdens de gebiedstafel op 15 april 2025 waren alle sportverenigingen uitgenodigd om input te geven op de startfoto. Daarnaast hebben er gesprekken plaatsgevonden met enkele 'overige sportaanbieders'; Jongens uit Schoorl, Post aan Zee, dorpshuizen, wijkcentra en Valpreventie Netwerk Vitaliteit.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Na besluitvorming door uw raad kan gestart worden met de uitwerking van de vier aanbevelingen uit de startfoto Aanpak Bewegen, Sport en Spelen gemeente Bergen.

BIJLAGEN

- Rapport Startfoto Aanpak Bewegen, Sport en Spelen
- Visuele samenvatting van de Startfoto Aanpak Bewegen, Sport en Spelen

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

J.J. (Joyce) de Hondt
secretaris

M.J.P. (Marjan) van Kampen- Nouwen
waarnemend burgemeester